

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

**DE BLIJDE BOODSCHAP VAN
“POENTJE PENNE”**

Een vrolijk kerstspel in drie bedrijven

door

1880

André Vermeulen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1997

Nr. 2401

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE BLIJDE BOODSCHAP VAN "POENTJE PENNE"* op te voeren moet de naam van auteur *ANDRE VERMEULEN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1997/0220/035
ISBN- 978- 90-385-05046

© 1997 Toneelfonds J. Janssens/ André Vermeulen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(3 dames - 8 heren – figuratie)

Maria Populier, uitbaatster van café "In de Troetelaer"

Gustaaf Depeuter, straatmuzikant.

Paul Vandenberghe, klusjesman.

Marie-Louise Tomme, poetsvrouw.

Georges Versijp, militair op rust.

Lieveke, nichtje van Georges.

Pierke Stekkers, duivel-doet-al, werkt in de bouw.

Monsieur Jean-Pierre, handelaar in oude metalen.

Monsieur Charles-Louis, doet in 'louche' zaakjes.

Mijnheer Pastoor.

Mijnheer Dupont, notaris.

Figuratie - herders.

DECOR

Het decor stelt een oud café voor, met een ouderwetse toog, een paar tafeltjes, enkele wankelende stoelen, enz... Alles mag er rokerig en groezelig uitzien. Het is de 'gelagzaal' van het café "In de Troetelaer", gelegen in een arme volksbuurt waar geregeld de 'marginalen', zoals ze zichzelf noemen, leurders, bedelaars, helpers en klusjesmannen van alle pluimage eens een pintje komen drinken.

Het merendeel van de stamgasten is door allerlei omstandigheden aan lager wal geraakt en probeert nog - in de mate van het mogelijke - het beste ervan te maken. Het is soms een ruw allegaartje, maar het merendeel heeft toch nog een goede inborst.

KORTE INHOUD

Dat ruwe bolsters toch goede pitten kunnen bevatten, komt in dit stuk nogmaals tot uiting!

Het stuk speelt zich af in de 'gelagzaal' van een oud café, genaamd "In de Troetelaer", en gelegen in een volksbuurt aan de rand van de grootstad, waar geregeld allerlei 'raar' volk, als daar zijn: bedelaars, klaplopers, leurders, enz... over de vloer komen om eens over de 'zaken' te praten.

Als op zekere dag de pastoor van hun parochie hun vraagt of ze niet zouden willen figureren in een modern kerstspel, stemmen zij ietwat aarzelend en schoorvoetend toch toe.

De pastoor geeft opdracht aan Georges Versijp - Groeze voor de vrienden - een oud militair op rust en vroeger nog leerling geweest aan het conservatorium, om de leiding op zich te nemen. Deze stemt erin toe en hij componeert een nieuw kerstlied, neemt de regie op zich en met zijn allen gaan zij vol goede moed aan de slag.

Sommigen ontpoppen zich als goede toneelspelers, weliswaar in hun eigen ruw taaltje, maar dat hoort nu éénmaal bij hun 'beroep'. Maar als zij op zekere dag vernemen dat zij financieel gerugsteund worden door een onbekende weldoener, is er geen houden meer aan!

Er wordt natuurlijk heel wat afgelachen tijdens de repetities, maar zoals met veel dingen in het leven is in die lach ook een stuk tragedie verweven.

E E R S T E B E D R I J F

(Als het doek opgaat zitten twee mannen te kaarten. Ergens in een hoek is Georges Versijp, 'Groeze' voor de vrienden, bezig met een lied in te studeren, daarbij begeleid op accordeon (of muziekinstrument naar keuze) door Gustaaf Depeuter, bijgenaamd 'Stafke Peut', een aan lager wal geraakte muzikant. Beiden zijn druk bezig, geven elkaar aanwijzingen. Achter de toog is Maria Populier, 'Mietje Piep' voor de vrienden, bezig met glazen te wassen of iets dergelijks. De beide kaarters hebben met gebaren reeds laten blijken dat het gedoe van Groeze en zijn begeleider hen op de zenuwen begint te werken, tot de eerste kaartter plots uitbarst.)

MONSIEUR PIERRE : *(tot Groeze)* Zeg eens, kameraad, dat gejangel begint ons ferm te vervelen, hoort ge! Kunt ge niet op een ander wat lawaai gaan maken...?

(Groeze en zijn begeleider stoppen met repeteren, kijken verwonderd.)

MONSIEUR CHARLES : Ha ja... 't is toch waar! Wij komen hier een kaartje leggen omdat het hier een stil cafeetje is... d'er staat hier geen jukebox die u orendul maakt en nu zit er daar één te 'piepen' dat het niet om aan te horen is!... Moest het nu nog een mooi aria'tje zijn, ja, dan... Maar zo een gejang... *(tot bazin)* Als ge hem niet doet ophouden, dan gaan wij elders! Voila!... Ge weet het nu!

MIETJE : Allée, allée, mannen... Kunt ge dat ook al niet meer verdragen? Jullie zijn nochtans van geen klein gerucht vervaard.... Ja, ik weet het, het trekt er nu misschien nog niet op maar... wacht nog eens een paar weken. Dan moet ge eens komen luisteren! Dan zult ge wel ander klappen!

MONSIEUR PIERRE : ... Anders?... Hoe anders?... Binnen een paar weken?... Ach ja, *(spottend)* is hij misschien aan 't oefenen voor het Songfestival? Als 't dat is... Doe maar verder, jongen... Op die manier gaat ge er misschien nog geraken, als ge nog véél meer oefent!

(Beide mannen lachen luid, spottend. Groeze kijkt minachtend in hun richting. Stafke laat als protest een paar zware akkoorden rollen.)

MIETJE : *(verbaasd)* He, mannen... ge gaat toch niet beweren dat ge van niets weet, hé?

MONSIEUR CHARLES : Van niets weet?... Wij weten... wat we moeten weten!

MIETJE : Ge weet dus niet dat er dit jaar een gans anders... een modern kerstspel gaat opgevoerd worden?... Ge weet dat niet, hé?

MONSIEUR PIERRE : *(verbaasd)* Een gans ander kerstspel?... Hoe anders dan wel?

MIETJE : Ja, ja!... Een gans nieuw... En... in de hoofdkerk, hé! En heel anders dan op andere jaren, véél moderner... met muziek... en met dans!

MONSIEUR CHARLES : Wat?... Met muziek en dans?... Toch nooit de lambada? Dan kom ik ook, hoor! *(Spot. Probeert die dans uit te beelden.)*

MIETJE : Ja... spot maar. Ge zult wel zien... veel moderner, meer... euh... meer... meer real... hoe zeggen ze dat?

MONSIEUR PIERRE : *(geleerd doende)* Meer realistisch bedoelt ge?

MIETJE : En weet ge dat dié daar, Groeze Versijp,... dat die aangesteld is door onze pastoor om gans het spel in goede banen te leiden. En die muzikant daar... Stafke Peut, 'lijk dat ze hem hier allemaal noemen, helpt hem daarbij... Voilà, nu weet ge het ook!

MONSIEUR PIERRE : Wat?... Ge gaat toch niet beweren dat die schooier daar, *(wijst op Stafke)* dat hij...

MIETJE : Dat is geen schooier! Dat is een artiest. *(ongelovig kijken)* Ja, een artiest... die veel gevraagd wordt om op te treden op bruiloften, bals... wijkkermissen. Weten jullie dat Stafke muziek kan spelen, zo schoon... zo gevoelig... dat het jammer is dat lompe mensen 'lijk jullie er een koppel zijn, het direct moeten afbreken, èn... *(windt zich op)* en... weet ge hoe dat komt?... Weet ge het?... Omdat jullie geen muziek begrijpen, daar!

MONSIEUR CHARLES : Noemt gij dat muziek? Amaai, wat een smaak!

MIETJE : En... weten jullie dat Groeze Versijp daar, dat hij nog conservatorium gedaan heeft?... Weten jullie dat?

MONSIEUR PIERRE : Wie? Hij?... Conservatorium?... Laat mij niet lachen, hé! 't Zal wel meer 'Santé-orium' geweest zijn. (*drinkgebaar*)

MIETJE : Ja, lach maar! Maar... ge zult niet meer lachen, als ge de kerstliederen hoort, of toch één ervan... die hij geschreven heeft. Dat is nog wat anders, he... dan hetgeen jullie presteren!

MONSIEUR CHARLES : 'k Hoor het al... Ge trekt de schooiers voor, he? Maar 't is goed!... Wij zullen op een ander gaan kaarten!

(*Groeze en Stafke intussen stil spel, geven aanwijzingen, schrappen regels.*)

MIETJE : Ik trek voor niemand partij. Mijn café staat open voor iedereen. Dat is hier een deftig etablissement, en...

MONSIEUR PIERRE : (*tot Monsieur Charles*) Wat zegt ze? Etablissement?... Dit hier? Pfff...

MIETJE : (*kwaad*) Ja, zeker!... Een deftig etablissement, en geen 'kabardoeske', he! Hoort ge? En iedereen die zijn manieren houdt is hier welkom, hoort ge? (*met nadruk*) Wel-kom!

(*Intussen zijn twee nieuwe klanten binnengekomen. Het zijn Paul Vandenberghe, bijgenaamd 'Rosse Pol', en Marie-Louise Tomme, bijgenaamd 'Wieze Tonne'. Beiden zijn armoedig gekleed, hebben Maria's - Mietje's - welkom duidelijk gehoord.*)

ROSSE POL : Dat is schoon zie! Dat gij zegt dat wij welkom zijn... Dat gebeurt niet overal... is 't niet waar, Wieze?

WIEZE : Ha, neen... Gewoonlijk is 't andersom. Zij zien ons soms liever gaan dan komen. Euh... dag allemaal!

MONSIEUR CHARLES : (*spot*) Dat ligt een beetje aan jullie, hé... Moest ge een beetje properder gekleed zijn, wat deftiger manieren hebben, en... zulk geen (*doet gebaar lange vingers, wegnemen*)... Tja, ge zou nog kunnen passeren voor serieuze burgers!

ROSSE POL : *(dreigend)* Wat wilt ge daarmee zeggen... schelen otter, met dat...? *(doet gebaar lange vingers na.)*

MONSIEUR CHARLES : *(gemaakt onverschillig)* Euh... niets... 't zijn plots mijn vingers die pijn deden... Reumatiek, denk ik!

WIEZE : Ik weet wel wat ge bedoelt... Dat wij dieven zijn, he? Wel, ik ga u eens wat zeggen... wij hebben nog nooit gestolen!

ROSSE POL : Euh... nu ja... nog nooit... Euh... 'k weet niet...!

WIEZE : Ja, ja... tenzij hier en daar wat voedsel toen ons maag... ja.

ROSSE POL : Dat is juist. Maar gij... *(spottend)* 'Monsieur Jean-Pierre', bijgenaamd Schele Pier, ijzermarchandje van 'k zal u gaan hebben, ik kan honderden mensen noemen die door u gefopt geweest zijn! En... is dat geen diefstal?... Of wat is 't?

MONSIEUR PIERRE : Ha... maar dat is wat anders, he. Dat is... 'commerce'.

ROSSE POL : *(schamper)* Ha... dat is commerce... jullie noemen dat zo! En gij daar... 'Monsieur' Charles-Louis, beslagmaker van kop tot teen... de grootste windbuil van gans (naar keuze), *(protest van Charles-Louis)* Zeg eens, toen uw moeder gestorven was en de erfenis verdeeld moest worden... Waar was dat geld naartoe? Zeg dat eens! En dat zou durven klappen van 'lange vingers'... Pas op, he, manneke, dat ik mij niet kwaad maak, he! Ge kent mij, he! *(dreigend gebaar)*

MIETJE : Allée, allée, mannen, 't is nu al wel, he!... Als het te luid begint te gaan, dan vliegt ge allemaal buiten en sluit ik mijn café, goed verstaan? *(Iedereen kijkt kwaad naar elkaar. Dan tot Groeze en Stafke.)* Doen jullie maar verder, jongens, doe maar. *(Beiden hernemen hun oefening, spelen of zingen fragmenten uit lied naar keuze.)*

ROSSE POL : Allée Mietje, geef mij maar rap een pintje. Ik trakteer. Geef Wieze ook maar één. *(Luistert verbaasd naar oefeningen van Groeze en Stafke. De beide kaarters zijn terug aan het kaarten.)* Potverdorie, dat klinkt nogal, he? Zulk een mooi lied. Als de mensen dat gaan horen! *(Nu stil spel van Groeze en Stafke op de achtergrond, geven elkaar richtlijnen, noteren, enz.)* A propos, Mietje, zeg eens, waar is Godelieveke? Uw nichtje. 'k Heb ze nog niet gezien... Ze is toch niet ziek?

MIETJE : Ha, ons Lieveke... Nee, nee. Maar ze volgt nu een cursus. Ja, een cursus talen.

Dat komt altijd van pas, he!

ROSSE POL : (*verbaasd*) Een cursus talen, begot... heeft men dat tegenwoordig ook al nodig om wat pinten bier te tappen? Maar zeg eens, Wieze,... zouden wij dat ook niet doen, zo een cursus talen volgen? Met al die vreemde mensen hier!

WIEZE : Ik kan talen genoeg! 'k Moet het soms wel uitleggen met handen en voeten...
Nee, nee, ik kan genoeg talen!

MONSIEUR PIERRE : (*voor zich*) Ja, en surtout... de 'dieventaal'.

ROSSE POL : (*negeert hem*) 'k Moet eerlijk zeggen... 'k wordt graag bediend door uw nichtje. Ja,... een echt modern hups meisje,... een echte bloem.

MIETJE : (*gemaakt kwaad*) Dus... mijne 'service' bevalt u niet?

ROSSE POL : Toch wel, toch wel, Mietje... maakt u niet dik, he... Maar zeg eens, hebt gij nog niet gemerkt dat dat Pierke... Pierke Stekkers, dat hij nogal veel rond haar gat draait?

MIETJE : Dat is normaal, he Pol. Jonge mensen zoeken elkaar, he.

ROSSE POL : (*schalks*) 'k Zou ook nog wel eens willen meedoen aan zo een zoektocht. Maar... euh, ik zie Pierke hier nog niet... Hij komt toch repeteren vanavond?

MIETJE : Hij heeft het toch beloofd. Maar ja... hij woont daar alleen met zijn oude zieke moeder. Dat mens is misschien slechter geworden, en... (*Deur vliegt open en...*)

PIERKE : (*flinke jongeman, is buiten adem*) Goedenavond, allemaal. (*hijgt*) Zeg, ik heb nog een stukje moeten fietsen om hier bijtijds te zijn. Waart ge reeds bezig met repeteren?

GROEZE : Nee, nee... maar we gaan er nu direct aan beginnen. (*Haalt een paar bladen boven, beide kaarterters zijn nu ook nieuwsgierig, bestellen nog een pint.*) Kijk, hier... dat is de kerststal... Dat hier is de kribbe... (*Allen kijken aandachtig toe*) Daar staat gij, Pol, met een schone mantel aan, en een gouden kroon op uw kop. En hier...

MONSIEUR PIERRE : (*onderbreekt hem*) Wat?... Rosse Pol met een schone mantel aan? En... een gouden kroon op zijn rosse kop?... Ge bedoelt toch niet dat hij... een koning? (*Groeze knikt bevestigend*) Amaai, dat zal schoon zijn... een rosse koning. Dat komt ge ook niet alle dagen tegen!

MONSIEUR CHARLES : Polle, jongen... ge gaat u eerst eens schoon moeten wassen, uw

haar eens laten knippen!

MONSIEUR PIERRE : Hij kan het misschien eens inwrijven met koperkuis. Ha ja, om mooi te blinken!

(Rosse Pol wil hem te lijf gaan, Mietje belet hem dat.)

MIETJE : *(Maakt zich kwaad)* Zeg mannen, houdt eens uwen bek en laat die mensen repeteren, of ge vliegt hier buiten, hoort ge! *(Beide klanten pruttelen nog wat tegen, maar zwijgen nu toch.)*

GROEZE : *(vervolgt nu)* Zoals ik reeds zei... Pol, gij staat daar... ik sta hier. En gij, Pierke... gij staat daar, vlak voor de kribbe. *(Allen verdringen zich rond Groeze, kijken reikhalzend naar blad.)* En op mijn teken begint gij te zingen, want gij zijt de voorzanger van de herders. En wij allen zingen het refrein mee... Iedereen goed verstaan?

WIEZE : *(Wieze doet al een tijdje teken dat zij iets wil vragen.)* En waar moet ik zitten?... Of ga ik gans die tijd moeten blijven rechtstaan? *(pruilt)*

GROEZE : Maar Wieze toch, wat gij nu vraagt! Nee, nee, want gij verbeeldt toch immers Onze Lieve Vrouw, en die laat ge toch niet rechtstaan. Dat weet ge toch! *(Wieze doet opgelucht)* Kijk, gij zit hier. *(wijst)* En...

MONSIEUR PIERRE : *(Onderbreekt terug)* Wat hoor ik daar?... Dat Wieze?... Zij? Onze Lieve Vrouw verbeelden? *(doet verontwaardigd)* Ge gaat toch de echte Lieve Vrouw zo geen affront aandoen, hé?

WIEZE : Zeg eens, dat moet hier gedaan zijn met de mensen te affronteren! Ik weet maar al te goed dat ik de echte Lieve Vrouw niet kan uitbeelden. Ik heb immers zo geen slank figuur, alhoewel... *(bekijkt zichzelf goedkeurend)* Maar ik kan ze toch verbeelden, hé? Want ik ben toch ook een vrouw. Ik kan dus ook een kind kopen, en... dàt kunt gij niet hé!

MONSIEUR PIERRE : Neen, dàt kan ik niet. Maar ik kan toch ... euh... *(houdt plots op)*

WIEZE : Wel, spreekt voort!... Wat kunt ge?... Niets! Zero!... Daar!

GROEZE : *(kwaad, nijdig)* Kom, dat moet nu gedaan zijn met dat gekrakeel, he!... Wij doen verder. Zoals ik reeds zei, Wieze, gij zit hier *(toont op ontwerp)* en... Sint-

Jozef staat daar. *(toont)* En die buigt zich beschermend over het kindeke Jezus.
En dan komen de andere herders, en...

PIERKE : *(onderbreekt)* Wie gaat er Sint-Jozef spelen? Wie is daarvoor kandidaat?

GROEZE : Wie?... Manten Bruneel. Hij heeft het mij toch beloofd.

PIERKE : Ach, ja... Manten, met zijne mooien baard. Juist gepast. 't Zal juist de echte Jozef zijn!

WIEZE : *(mokkend)* Ik zou veel liever een andere Sint-Jozef gehad hebben dan Manten.
Zo'n oude grijze kater, met zijn vuile baard. Hij plakt soms aaneen van 't snot!

GROEZE : Ja, 'k weet het. Maar... wij hebben niet al te veel keuze, dus!

MONSIEUR CHARLES : *(spottend)* Zeg, als ge personeel te kort hebt, ik en mijne maat hier willen wel bijspringen, hoor!

ROSSE POL : *(Doet alsof hij nadenkt)* Dat is misschien een oplossing! Zeg, Groeze, ge weet dat wij nog geen os en geen ezel hebben. Ja,... daarvoor zouden ze nog kunnen passeren!

CHARLES & PIERRE : Hela, hela! *(protesteren)* Toont dan eens uw goede wil. Maar 't is goed. Trekt uw plan maar!... Doe maar!

ROSSE POL : *(spottend)* 'k Zie jullie daar al staan ademen om het kindeke warm te houden, zo zie... *(Doet het voor met grote mimiek)*

GROEZE : Kom, kom... we doen verder... Dus, als we allen geposteerd rond het kribbeke staan, dan komen de herders binnen. Langs hier, ziet ge? *(toont op ontwerp)* ... al zingend en...

MONSIEUR PIERRE : 'k Zou ze doen jodelen... Ha ja, 't is eens iets anders, he? Zo! *(jodelt)*

GROEZE : *(Houdt zich kalm)* Ik herhaal, al zingend, en wij zingen allemaal mee. Maar... niet te luid, he. Het moet ingetogen klinken... ingetogen en stil!

MONSIEUR CHARLES : *(spottend)* Ja, stil hé! Vergaat dat niet... Want ge weet... jullie zijn in 't moederhuis, hé!

ROSSE POL : *(kwaad)* Als ge nog éénmaal uwen bek open doet en met ons Heer spot, dan klopt ik mijn vuist in uw 'bakhuis'! *(dreigt)*

GROEZE : *(sussend)* Allée kom... We gaan het eens repeteren. Gij hier... gij daar... *(geeft aanwijzingen)* Ja, Stafke, begin maar.

*(Stafke speelt de intro en op een teken van Groeze beginnen ze allemaal te zingen.
Ieder doet op zijn manier zijn best.)*

ALLEN : Toen heeft een ster aan de hemelbaan
een straal van wonder licht gezonden.
Een ster heeft de ware ster gevonden
Die in het duister was opgestaan.

En herders door de ster gedreven
hebben een kind in doeken gevonden.
Herderkes hadden de Herder gevonden
die de ware ster heeft gewezen.

En waar die sterre bleef stille staan
kwamen koningen voor het kind tesaam.
Koningen hadden een koning gevonden
Koning der koningen was zijn naam.

(Tekst: Roland Debucquoi.

Muziek: Roland Corijn - Pseudoniem: Londar Crony)

MIETJE : *(Achter haar toog, opgetogen)* Schoon hé mannen, schoon... De tranen komen
ervan in mijn ogen!

MONSIEUR PIERRE : Ha, maar dat zal wel door de jenever zijn. *(protest Mietje)*

GROEZE : *(nadenkend)* Wij zullen daar nog een stukje moeten op oefenen. En laat eens
al die figuranten erbij komen! Daar zitten gasten tussen die... *(handgebaar)* ...
tegen stroom in! Binnen langs de uitgang, en buiten langs de ingang.

MONSIEUR CHARLES : *(spottend)* Plakkaatjes hangen, he! Jongen... ingang... uitgang!

GROEZE : *(negeert)* En dan is 't moment gekomen om...

MONSIEUR PIERRE : *(onderbreekt)* Om u af te vragen wie dat allemaal zal betalen, hé!

Al die kleren voor u... voor de figuranten, enz...

PIERKE : (*nijdig*) Daar moet gij u niets van aantrekken, schele piet! Bij u gaan we zeker niet komen aankloppen voor wat hulp!

MONSIEUR CHARLES : (*met een air alsof hij de bankier zelf is*) Ja, daar zou eens moeten over gesproken worden. Jullie spreken wel van zingen en sterren laten draaien, maar... alles draait om geld tegenwoordig.

WIEZE : Bij u misschien wel. Maar wij... wij doen het zonder bijbedoelingen, met hart en ziel, met overgave... (*spreekt met pathos*)

ROSSE POL : (*plots ernstig*) d'Er zit misschien wel waarheid in wat hij zegt. Zingen... En sterren laten draaien. Al goed en wel, maar als wij er ons broek moeten aan scheuren, dan doe ik niet mee!

GROEZE : (*ernstig*) Luister, ik moet u wat verklappen. Ge kent allemaal onze pastoor, he?... Mijnheer Bovijn... Ge weet wel, die jonge moderne pastoor? Wel...

MONSIEUR PIERRE : Ha, is dat die met zijn uilebril? Ja? Die nogal veel op café gaat?

GROEZE : Precies! het is den dienen... En dan nog, wat zou dat?

MIETJE : Is dat nu zo erg? Een pintje drinken met zijn parochianen?

MONSIEUR CHARLES : (*voor zich uit*) Nu klapt ze voor haar commerce!

GROEZE : Wel, op zekere dag ontbood hij mij bij hem thuis, en... hij overhandigde mij een enveloppe, en...

ALLEN DOOREEN : Wat?... Een enveloppe?... Zat er geld in? Hoeveel? (*enz*)

GROEZE : Ja, d'er zat geld in. Veel geld!

WIEZE : Ho, maar dat is een brave vent! Dat is een brave pastoor...

GROEZE : (*vervolgt*) En hij zei mij dat de inhoud ervan moest dienen om een kerstspel te organiseren... en dat het de wil van de schenker was dat ik mij, tesamen met u, ervoor moest inzetten.

ROSSE POL : Jaja, inzetten, goed en wel. Maar... (*hebzuchtig*) hoeveel zat er in?

GROEZE : 500.000 frank... Wat zegt ge daarvan! (*allen doen verbaasd*)

ROSSE POL : Wat... wat zegt ge daar? 500.000 frank? (*fluit*) Voor ons kerstspel? Jawatte, ge kunt daar al een grote ster mee laten draaien!

GROEZE : Dat gaat natuurlijk zoveel niet kosten. Ik schat dat wij met 40.000 à 50.000 frank ruim zullen rondkomen!

WIEZE : (*hebzuchtig*) En wat doen we dan met den overschot? (*plots*) Ik weet het... ik weet het! Samen eens een reisje doen... naar Spanje, of... of naar de Dominicaanse Republiek, of naar... euh...

GROEZE : Wieze, stop!... Overschot, zegt ge? Als wij het een jaar of 5 - 6 na elkaar zullen opvoeren, dan denk ik dat het nogal rap opgesoupeerd zal zijn! Ge kent dat, he... een etentje en een drankje nadien...

PIERKE : (*nadenkend*) Ofwel moeten wij het opvoeren als toneel en inkomgeld ervoor vragen. Wat denkt ge?... Goed, hé!

MONSIEUR CHARLES : Tja... tja, geen slecht gedacht. Maar dan moet ge een V.Z.W. stichten, anders gaat ge beginnen ruzie maken. Dat gebeurt nog in toneelgroepen, en meestal voor futiliteiten!

WIEZE : (*dom*) Een... een Vée-zit-Wée... Wat wilt dat zeggen?

MONSIEUR PIERRE : (*geleerd doende*) Dat?... Dat is een vereniging zonder winstbejag. (*Plots achterdochtig*) Maar... van wie zou die pastoor dat gekregen hebben? Dat moet toch iemand zijn met poen, of...

GROEZE : Wel,... ik ga het u zeggen. Hij...

WIEZE : (*invallend*) Nee, Georges, zeg het hem niet. Want ge weet... zijn reputatie... (*gebaar wegnemen*)

GROEZE : Kom, kom... hij zit nu toch in onze 'Vée-zit-Wée', dus...

ROSSE POL : Dus ga ik hem in de gaten houden! (*Monsieur Pierre doet verongelijkt.*)

GROEZE : Hij had het gekregen van iemand die onbekend wenste te blijven, en... en... dat wij nog véél meer van die mens gingen horen.

WIEZE : (*overdreven*) Maar mens... dàt moet ne goeie mens zijn... dàt moet ne goeie mens zijn! (*Slaat handen in elkaar*)

GROEZE : En ik heb dat geld op de bank gedeponeerd. Daar is het veilig! (*Kijkt betekenisvol naar Monsieur Charles en Monsieur Pierre.*)

ROSSE POL : Wel, als 't zo zit... ik trakteer. Mietje, schenk ze eens vol!

GROEZE : Hela, Pol... dat geld moet dienen voor ons kerstspel hé.

ROSSE POL : Ja, ja... maar we kunnen toch geen dorst lijden, en... ge weet, 'repeteren', dat is lastig hoor! Mietje... (*gebaar inschenken, Mietje doet het*)

PIERKE : Ge komt dat ook niet alle dagen tegen, iemand die zomaar 500.000 frank

weggeeft!

WIEZE : (*onverschillig*) Och, dat zal iemand zijn die begon te missen. (*gebaar*)

ROSSE POL : 't Is mij eender! Hebben is hebben, maar... krijgen is de kunst!

PIERKE : Ja, ik denk dat het toch nog zo geen slecht idee is van opvoeringen te geven en 'entree' te vragen! Wat denkt ge?

ROSSE POL : Een machtig goed idee. En in plaats van er geld aan toe te steken, zouden we jaarlijks er nog wat aan over houden. Ja, ja, ik voel dat dat nog een zaakje zou kunnen worden! (*Is verheugd, spuwt in handen*)

WIEZE : (*lachend*) En zo zouden we misschien nog aan een rolletje kunnen geraken in 't beroepstoneel. En... eens dat zij... ons zullen bezig gezien hebben...

MONSIEUR PIERRE : (*spottend*) Gij?... Aan 't toneel gaan? Met uw figuur? Ho, ho!

WIEZE : (*kwaad*) Zeg eens, schele piet, wat hebt gij aan te merken aan mijn figuur? Kijk liever naar uwen dikken bierbuik! En weet ge dat wij, schooiers 'lijk gij zegt, dat wij alle dagen, en om den brode, hé, en omdat de politie soms achter ons vodden zit, gedurig smoelen moeten trekken! (*fier*) Maar vent toch, wij zijn echte natuurtalenten! Wij kunnen zodanig 'toten' trekken, dat we er soms zelf beschaamd over zijn!

MONSIEUR PIERRE : (*voor zich uit*) En zij is nochtans niet vlug beschaamd!

MONSIEUR CHARLES : (*Nadenkend, ruikt geld*) Daar zit misschien wel iets in, hoor... opvoeringen doen in de schouwburg. En... surtout dat ge nu over een mooi beginkapitaal beschikt. Maar... ge zou een goede manager moeten hebben. En... ik wil dat wel doen, hoor! (*protest*)

WIEZE : Gij? Manager?... Zo zeker! (*gebaar geld wegnemen*)

PIERKE : Als we dat toelaten, dan hebben we binnen een paar jaar geen rosse knop meer. Nee, 'Monsieur Charles', ge zijt bedankt!

MIETJE : Ze kennen u precies, he, monsieur Charles? (*deze doet verongelijkt*)

GROEZE : Ja, ge zijt bedankt, maar... wij gaan ons boontjes zelf doppen. (*Groeze, die anders de kalmte zelf is, vliegt plots uit.*) Maar zeg eens, waarvoor zijn wij eigenlijk hier gekomen? Is 't om ruzie te maken, en elkaar te beschimpen?... Dat moet hier gedaan zijn! Kom, wij doen verder. En... (*tot Monsieur Charles en Monsieur Pierre*) als ge wilt, moogt ge meezingen. Maar niet te luid, he... en 't

knopje van jullie volume een beetje lager.... Stafke, *(doet teken)* begin maar!

(Stafke, die gans die tijd, ondertussen een biertje slurpend, monkelend heeft zitten luisteren, geeft terug met zijn instrument de toon aan. De anderen vallen, zij het wat aarzelend, in. Beide klanten proberen ook mee te neuriën, komisch.)

LIED

GROEZE : Dat trekt er al beter op. Nog een paar weken oefenen en het komt helemaal goed!

PIERKE : Dat is al goed en wel. Zingen... repeteren voor een modern kerstspel met echte, met levende figuren. Maar... hebt ge al eens gedacht aan... aan de kern van de zaak?

GROEZE : De 'kern'? Hoezo?... Wat bedoelt ge?

PIERKE : Wel ja, de kern... het 'middelpunt', het kindeke Jezus! Dat zal niet gaan hé, zo een echte boreling die daar met zijn bloot poepke op dat stro ligt te liggen. En... ik zie het nog niet rap te gebeuren dat de een of ander moeder hare kleine zal te leen geven om daar uren in dat kribbeke te liggen.

GROEZE : *(zuchtend)* Neen, dat zal niet gaan, hé. Wij zullen ons moeten behelpen met een pop!

MONSIEUR PIERRE : En voor Wieze zal 't nu ook wel al te laat zijn hé, om er nù nog één te kopen! *(lacht spottend)*

WIEZE : *(Kwaad)* Gaat ge zwijgen, ja! Is dat nu wel parlée?

GROEZE : Wij zullen onze plan moeten trekken, hé!

ROSSE POL : En wij kunnen onze plan trekken! Wij,... de schooiers, de marginalen!

GROEZE : Kom, wij doen verder. 't Is met veel te oefenen dat wij er gaan geraken. Stafke, speel eens een couplet voor!

(Stafke doet het, de anderen neuriën stilletjes mee. Op de achtergrond is een heer opgekomen, hij luistert geïnteresseerd mee, knikt waardierend, klopt in de handen.)

MIJNHEER DUPONT : Dat klinkt goed, zeg! Weet u... dat is héél mooie muziek. Dàt verwacht ge niet in een café! (*Allen kijken verwonderd*)

MONSIEUR PIERRE : ... Wie is dat...?

ROSSE POL : Die ken ik niet. En ik ken nochtans veel menens! Dat... euh... dat is...

MONSIEUR CHARLES : (*uit de hoogte*) Dàt?... Dat is óók een heer. Dat ziet ge toch!

ROSSE POL : Ook? (*Bekijkt mijnheer ongegeneerd*) Den die is garantie gemist van 'pierre' (=ingang duiventil)

MIETJE : Euh... wat wenst mijnheer?

MONSIEUR PIERRE : (*zet zich*) Euh... een glas wijn, madamme! (*Mietje schenkt in*)

WIEZE : Wijn?... Wijn milledjie? Dat is één met kluiten! (=geld)

PIERKE : (*schrikt*) Als 't maar niemand is van den B.T.W... die 't horen zeggen heeft van dat geld!

WIEZE : Of één van de belastingen. Ja, ja, ge zult het zien, we gaan 't spek aan ons been hebben! (=belast worden)

MONSIEUR PIERRE : Ja, dat kan wel. Dat is altijd hetzelfde met die 'gasten', die ruiken' geld! (*Iedereen, op voorgrond, heeft zo zijn visie.*)

MIETJE : (*met glas wijn*) Alstublieft, mijnheer!

MIJNHEER DUPONT : Dank u, madam. (*De anderen grinniken bij dat 'madam'*) U bent zeker de bazin van dit café, he?... (*Mietje knikt*) Dus als ik mij niet vergis... bent u... euh... Maria Populier?

MIETJE : (*argwanend*) Ja 'k, mijnheer. Ik ben de bazin van dit café, café 'In den Troetelaer'.

MIJNHEER DUPONT : (*waardierend*) Hmm... mooie naam! U 'vertroetelt' dus uw klanten?

MIETJE : Ja, en ik heet inderdaad Maria Populier, maar iedereen kent mij hier als 'Mietje Piep'.

(*Mijnheer Dupont lacht, nipt aan glas, opent aktentas, neemt er een paar enveloppes uit. De anderen kijken reikhalzend toe.*)

MIJNHEER DUPONT : Dus... dat is dus hiér dat Georges Versijp logeert?... Wie van u noemt zich Georges Versijp?

GROEZE : (*verbaasd*) Ik, mijnheer. Ja, ik heet zo, maar ze noemen mij hier allemaal 'Groeze'... Groeze Versijp!

MIETJE : 't Is misschien onbeleefd, maar... wie zijt gij, mijnheer, als ik vragen mag?

ANDEREN : (*dooreen*) Ja, dat zouden we ook willen... zeg het eens... (*enz.*)

MIJNHEER DUPONT : Dat mag u gerust. Ik ben notaris Dupont uit... (*dichtste dorp of stad.*)

MONSIEUR PIERRE : (*verbaasd*) No... Notaris?... Dat zou ik ook graag geworden zijn.

ROSSE POL : Dàt is verdacht... een notaris hier? Die moet grote dorst hebben!

WIEZE : Ziet ge wel... dat we 't spek aan ons been hebben!

MONSIEUR CHARLES : (*Komt met uitgestoken hand naar Mijnheer Dupont.*)

Ach, eindelijk eens een 'echte' heer... iemand om eens op 'hoog' niveau te converseren. Want hier... in dit café... met 'die' gasten, dat kunt ge niet. Die mensen zijn daarvoor veel te weinig ontwikkeld.

ROSSE POL : Nee? Wel, voor hetgeen ik nu ga doen ben ik wel genoeg ontwikkeld! (*Neemt Monsieur Charles tamelijk ruw vast, plant hem tamelijk hardhandig op stoel aan toog.*) Daar! Dààr moet ge zitten. In plaats van op hóóg niveau... 'toog' niveau! (*protest Monsieur Charles.*)

MIETJE : (*fleemt*) En aan wat hebben wij de eer van uw bezoek te danken, mijnheer Dupont?

MIJNHEER DUPONT : Euh... seffens. Ik heb hier nog enkele namen op dit papier. Dus... gij zijt Maria Populier...

ROSSE POL : Bijgenaamd Mietje Poep... euh... ik bedoel Mietje Piep!

MIJNHEER DUPONT : En... gij zijt Georges Versijp. Wie heet hier Paul Vadenberghe?

ROSSE POL : (*aarzelend*) Euh... ik, mijnheer. Maar ze noemen mij hier allemaal Rosse Pol. Waarom, dat weet ik niet!

MIJNHEER DUPONT : (*Lacht, kijkt naar Pol zijn rood haar*) Ik kan al raden waarom. Dus gij zijt de derde. En nu nog de vierde. Wie... is hier Maria-Louisa Tomme?

WIEZE : (*vrank*) Ik, mijnheer! Maar voor het gemak zeggen ze... 'Wieze Tonne'.

MIJNHEER DUPONT : (*verwonderd*) Is dat hier de mode misschien? Ik heb zo de indruk